

Děti zažívají radost z úspěchu

1.6.2026 - Martin Kovalčík | Člověk v tísní

Karolína Hrubá pracuje v organizaci Člověk v tísní jako koordinátorka předškolní přípravy. Na konci minulého roku se zúčastnila semináře konceptuálního vyučování, v jehož rámci byla představena norská vyučovací metoda Grunnlaget.

Jak metodu Grunnlaget využíváte u vás v Bílině?

Používáme ji v rámci předškolní přípravy sociálně handicapovaných dětí. Protože se jedná o děti předškolního věku, tak s nimi řešíme ty jednodušší úkoly, snažíme se především pracovat na vyvozování základních pojmů, jako je barva, tvar či umístění.

Jak konkrétně vypadá aplikace metody do výuky?

Grunnlaget se stává její přirozenou součástí. Během úvodní dvacetiminutovky si řekneme, co to je kulatý tvar a pak se během běžných aktivit snažíme s tímto pojmem pracovat. Děti tak např. během výletu hledají kulaté předměty v přírodě, učí se nacházet mezi věcmi, které vidí podobnosti a rozdíly, které se týkají tvaru.

Grunnlaget používáte při práci s dětmi necelý půl rok. Dá se např. na konkrétním případě ilustrovat, jakých pokroků za tu dobu děti dosáhly?

Často s dětmi rozebíráme tvary předmětů a jedním z nich je rovná čára. Po určité době se tak děti naučí rozeznávat tvar rovné čáry. Naučí se poznat, že rovné čáry se mohou od sebe lišit délkou. Výsledkem je to, že děti rozeznávají obdélník od čtverce, protože v jednotlivých obrazcích vidí čtyřikrát tvar rovné čáry, kde jsou v prvním případě dvě a dvě čáry různé dlouhé a druhém případě mají všechny čáry stejnou délku. Pracují s podobnostmi a rozdíly. Nejúžasnější na tom je to, že na tyto souvztažnosti si děti přijdou samy, my je pouze vedeme ke správnému pochopení pojmu tvar rovné čáry a délka.

Jaké děti chodí k vám do předškolní přípravy?

Zní to možná až neuvěřitelně, ale těchto úspěchů dosahují děti ve věku od 3 do 6 let, které vyrůstají v sociálně znevýhodnění. Bavíme se o dětech, které mají na svůj věk neadekvátní slovní zásobu, postrádají běžné socializační návyky, neumí položit otázku a jejich schopnost učit se je téměř nerozvinuta. Nicméně jsou to děti s normálním intelektem. A během necelého půlroku práce založené na principech Grunnlagetu chodí po světě a samy hledají různé tvary či barvy a vyvozují mezi nimi vztahy. Má zkušenost je taková, že pomocí Grunnlagetu dokážeme velmi rychle odstranit část handicapů, které si s sebou děti, žijící v sociálním vyloučení, přinášejí. Jediný problém, který dělá výuku složitější, je nepravidelná docházka, což vede k tomu, že vznikají mezery nejen v „klasické“ výuce, ale i v rámci konceptuálního vyučování.

Jak tento problém řešíte?

Snažíme se rodičům ukázat důsledky absence v naší předškolní přípravě a s dětmi, které jsou ve výuce pozadu, pracujeme individuálně. Zde je však potřeba zdůraznit asi ten největší přínos metody, který nepřímě pomáhá řešit i ty absence. Děti si toto vyučování neuvěřitelně užívají. Zde hraje absolutně zásadní roli osoba učitele, který dítě musí po každém úkolu pochválit. Výsledkem je to, že malý chlapec sám od sebe rozlišuje různé barvy lžiček při svačině, a když objeví červenou, kterou jsme

zrovna probírali, tak mi ji s nadšením přinese ukázat a pyšně mi říká Paní učitelko, ta lžička má červenou barvu. Děti mají obrovskou radost, ze svých úspěchů, což je v jejich životě něco úplně nového a motivuje je to k další práci. Dokonce jsem zažila, že se děti z radosti z toho, jak se jim práce daří, začaly navzájem objímat. To jsem za svoji kariéru viděla poprvé a musím říct, že pro mě byl opravdu velmi silný zážitek.

<https://www.clovekvtisni.cz/deti-zazivaji-radost-z-uspechu-53gp>